

A bírálóbizottság értékelése

Fodor László több évtizedes, elsősorban környezetjogi kutatásaiba illeszkedő a jelen doktori munka, amely a helyi környezetpolitikai kereteit tekinti át – figyelemmel a „Think locally, act globally” szlogenszerűen összefoglalt megközelítésére. A munka komplex műnek tekinthető, ugyanis a szerző nemcsak a környezeti közpolitika, ezen belül is annak tervezési, szolgáltatás-szervezési, hatósági és szabályozási kérdéseit, hanem ehhez kapcsolódóan egy sajátos helyi, önkormányzati politika működését is megvizsgálja. Azaz, egyszerre kapunk pontos képet egy egyre fontosabb szerepet betöltő sajátos terület („ágazat”) sajátosságai és működése mellett a magyar helyi önkormányzati rendszer működéséről is. A mű nemcsak témáját, hanem módszertanát tekintve is komplex. Bár alapvetően a jogtudomány módszertanára épít, s ennek keretében a szabályozás és a joggyakorlat jogtudományi eszközökkel történő elemzését is elvégzi, de széles körben épít az igazgatástudományok módszertanára is, így különösen a helyi környezetpolitika szociológiai, közgazdaságtani, illetve politikatudományi eszközökkel történő vizsgálatára. E körben különösen értékes a hagyományos, kvantitatív politikatudományi és szociológiai kutatási módszertan mellett a kvalitatív vizsgálatok metódusainak pontos, a kérdéskörhöz illeszkedő alkalmazása, továbbá a hálózatkutatásokra is építő, az egyes résztvevők közötti formális és informális kapcsolatok elemzése. Mindezek alapján a doktori értékezésben jól nyomon követhetők a rendszerváltás óta eltelt időszak helyi környezetpolitikai megközelítéseinek az átalakulásai. Különösen fontos elemzése ez a 2011/12-t követő, átalakult, a feladatellátás centralizációjára építő megközelítés hatásainak ezen a globális kihívások nyomán is egyre jelentősebbé váló közpolitikai területen. A fenti munka így nemcsak a lokalizmus, az önkormányzatiság, a centralizáció és decentralizáció, hanem a fenntarthatóság, a környezetvédelem, és a helyi környezeti cselekvések átfogó elemzését is adja. A multi- és interdiszciplináris megközelítés bizonyos kihívásokat is jelentett ezek összehangolása körében, különösen a dogmatikai, a szociológiai-politológiai és az összehasonlító, komparatív elemzések koordinációja körében. A Jelölt azonban a módszertani sokszínűség kihívásait összességében jól kezelte.

A doktori értekezés *új tudományos eredménye*, hogy a Jelölt egy komplex, és egyre fontosabbá váló kérdéskört, a helyi környezetpolitikát, a fenntarthatóság kérdéskörét egy sajátos, multi- és interdiszciplináris módszert alkalmazva elemezte. Így a magyar tudományosságban korábban megjelenő, általános fenntarthatósági elemzésekhez képest egy új vetületet, a fenntarthatóság globális céljaihoz kapcsolódó lokális viszonyokat, cselekvéseket és lehetőségeket elemezte, nemcsak a jogtudomány, hanem a tágabb értelemben vett igazgatástudomány eszköztárával is. A helyi környezetpolitikai tér elemzése mellett a munka egyben az elmúlt évtized centralizációs reformjainak egy adott közpolitikára gyakorolt hatásait is részletesen vizsgálta, így a magyar lokalizmus és önkormányzatiság alakulásában is fontos, új eredményeket mutatott be, azaz, hogy a központosítási rendszerek hogyan hatottak a helyi hálózatokra, cselekvési lehetőségekre és megoldásokra. A Jelölt a fenntarthatóság helyi szintjének komplex társadalomtudományi elemzése és módszertana területén újat alkotott. Bizonyítja, hogy a környezetszabályozáshoz erős államra van szükség, de egy túlzottan centralizált és államosított környezetvédelmi igazgatás a helyi önkormányzatok mozgásterét szűkíti, valamint a szakpolitika hatékonyságát és hatásosságát rontja